

Yttrande

Dnr 2017-060

24 april 2017

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Promemorian Utkast till lagrådsremiss Förändrade skatteregler för delägare i fåmansföretag såvitt avser avsnitt 5.2, 5.3, 5.7 och 5.8

Fi2016/03965/S1

SAMMANFATTNING

Konjunkturinstitutet har gått igenom de anvisade avsnitten i lagrådsremissen och har inget att erinra vad gäller avsnitt 5.3, 5.7 och 5.8. Konjunkturinstitutet vill dock resa frågan om utformningen av trappan för beräkningen av det lönebaserade utrymmet, vilket behandlas i avsnitt 5.2, är utformad på bästa sätt utifrån ett samhällsekonomiskt intresse av att underlätta företagande och entreprenörskap.

BERÄKNINGEN AV LÖNEBASERAT UTRYMME

I utkastet till lagrådsremiss föreslår regeringen att det lönebaserade utrymmet ska individualiseras. Detta görs genom att företagets sammanlagda löneunderlag fördelas på andelsägarna innan det lönebaserade utrymmet beräknas. Dessutom föreslår regeringen att det lönebaserade utrymmet inte längre ska vara proportionellt i förhållande till löneunderlaget, utan istället ha en progressiv utformning.¹

Nu gällande regel för beräkning av det lönebaserade utrymmet infördes 2014.² Innan dess beräknades det lönebaserade utrymmet med hjälp av en trappa i två steg; 25 procent av löneunderlaget upp till 60 inkomstbasbelopp och 50 procent därutöver. Motiveringen att ha en progressiv utformning av det lönebaserade utrymmet när det infördes 2006 var att ge skattelättnad (genom att öka utrymmet för kapitalbeskattade inkomst) i relation till antalet anställda. Man menade att det innebar ökad risk för en delägare att ha många anställda relativt att ha få anställda. Vidare angavs att med många anställda krävs en organisationsstruktur i företaget som mer påminner om ett företag med spritt ägande än ett fåmansföretag och därmed skulle ägarna inte i lika hög grad kunna skatteplanera vad gäller sitt uttag av arbetsinkomst respektive kapitalinkomst.

¹ 15 procent av det individuella underlaget upp till 6 inkomstbasbelopp, 30 procent av det individuella underlaget mellan 6 och 60 inkomstbasbelopp och 40 procent på det individuella underlaget som överstiger 60 inkomstbasbelopp.

² Med gällande regler kan ett lönebaserat utrymme beräknas om delägaren eller närstående till denna tar ut lön från företaget. Det lönebaserade utrymmet är 50 procent av löneunderlaget och fördelas med lika belopp på andelarna i företaget. Det lönebaserade utrymmet för delägares samtliga andelar får inte överstiga 50 gånger kontant ersättning som delägaren eller närstående till denna har fått från företaget och dess dotterföretag under året före beskattningsåret.

Det finns alltså argument för att ha en progressiv utformning av det lönebaserade utrymmet. Det finns dock även argument för att ha en regressiv utformning. Med både gällande regler och med regeringens förslag gynnas delägare i bolag med jämförelsevis stora lönesummor. Dessa kommer även med regeringens förslag kunna ta ut relativt mycket som kapitalinkomst jämfört med delägare i mindre företag. Därmed kan nyföretagande och små entreprenörer sägas missgynnas i förhållande till företag som redan hunnit växa till sig, vilket skulle kunna tala för en regressiv utformning på det lönebaserade utrymmet.

Nystartade och små företag har troligen större nytta av att använda förenklingsregeln om även den administrativa bördan av att beräkna gränsbeloppet enligt huvudregeln inklusive lönebaserat utrymme beaktas. Detta gör möjligen att behovet av en regressiv utformning minskar.

Konjunkturinstitutet ser sammanfattningsvis ett behov av att regeringen tydligare motiverar utformningen av beräkningen av det lönebaserade utrymmet utifrån överväganden om risktagande och entreprenörskap. Om det är svårt att avgöra om det är företag med inga eller få anställda (och därmed en lägre lönesumma i företaget) relativt företag med ett större antal anställda som möter störst risker kan det övervägas att beräkna det lönebaserade utrymmet proportionellt i förhållande till löneunderlaget. Detta skulle vara en förenkling jämfört med regeringens förslag. Dock behöver procentsatsen inte vara 50 procent som idag utan man skulle kunna överväga en lägre nivå, som kan vara budgetneutral i förhållande till det remitterade förslaget.

Regeringen har i annan promemoria föreslagit att växa-stödet, som ger incitament att anställa en person i företaget, även ska omfatta små aktiebolag. Konjunkturinstitutet önskar även att regeringen ser över hur utformningen av beräkningen av det lönebaserade utrymmet samverkar med utökandet av växa-stödet.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Urban Hansson Brusewitz. Föredragande har varit Elin Ryner.

Urban Hansson Brusewitz

Elin Ryner